

TÌM CƠ HỘI PHÁT TRIỂN

ngành Điện tử Việt Nam

QUANG TUẤN

Những năm gần đây, với chính sách thông thoáng của Chính phủ đã thúc đẩy ngành Công nghiệp Điện tử Việt Nam phát triển mạnh, điều đó thể hiện rõ qua việc thu hút được nhiều nhà đầu tư lớn mạnh nước ngoài với các dự án có giá trị lớn. Tuy nhiên, bên cạnh điều đáng mừng đó thì hầu hết các doanh nghiệp điện tử Việt Nam vẫn đang phải đối mặt với nhiều khó khăn như vốn, công nghệ, thị trường...

ĐÔI NÉT VỀ NGÀNH CÔNG NGHIỆP ĐIỆN TỬ VIỆT NAM

Theo Hiệp hội Doanh nghiệp điện tử Việt Nam (VEIA), hiện nay Ngành đã có gần 500 doanh nghiệp, trong đó khoảng 1/3 là các doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài, sử dụng khoảng 170 ngàn lao động và đáp ứng được nhu cầu trong nước với các loại sản phẩm điện tử, điện lạnh, công nghệ thông tin - viễn thông thông dụng với tốc độ tăng trưởng bình quân khoảng 20 - 25%/năm. Cùng với việc tăng cường đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng vào các khu công nghiệp, khu chế xuất, khu công nghệ cao với chính sách cởi mở, thông thoáng hơn của Chính phủ đã tạo sự yên tâm cho các nhà đầu tư. Điển hình như: Hãng Intel

đầu tư 1 tỷ USD cho Dự án xây dựng nhà máy đóng gói và đo kiểm mạch IC ở khu công nghệ cao TP. Hồ Chí Minh; hãng Canon đầu tư xây dựng nhà máy sản xuất máy in ở Hà Nội, Bắc Ninh, Bắc Giang và trở thành tổ hợp sản xuất máy in lớn nhất thế giới; hãng Foxconn (Đài Loan) đầu tư 5 tỷ USD vào các khu công nghiệp ở Bắc Ninh, Bắc Giang để xây dựng tổ hợp sản xuất phụ tùng, linh kiện điện tử; hãng compal (Đài Loan) đầu tư 500 triệu USD xây dựng nhà máy sản xuất máy tính ở Vĩnh Phúc...

Những thành quả trên đã góp phần tích cực, giúp nền kinh tế Việt Nam vượt qua những khó khăn và phát triển ổn định. Tính riêng trong năm 2012, kim ngạch xuất khẩu linh kiện điện tử và điện thoại di động đạt khoảng 20 tỷ USD, chiếm tỷ trọng lớn

nhất trong kim ngạch xuất khẩu của chung của Việt Nam, cao hơn nhiều so với kim ngạch xuất khẩu các mặt hàng chủ lực như gạo, cà phê, sản phẩm dệt may.

Tuy nhiên bên cạnh những thành quả đạt được, ngành Điện tử Việt Nam vẫn còn những lo ngại: Tỷ lệ nội địa hóa các sản phẩm điện tử rất thấp (bình quân 20%), chủ yếu là bao bì; các doanh nghiệp nước ngoài chiếm 90% vốn đầu tư và đóng vai trò chủ chốt trong ngành Công nghiệp Điện tử Việt Nam, từ đó dẫn đến 90% kim ngạch xuất khẩu với khoảng 80% thị phần nội địa; công nghệ và trang thiết bị sản xuất của phần lớn các doanh nghiệp Việt Nam đều lạc hậu so với các nước trong khu vực khoảng 15 năm, tiêu hao nhiên liệu, nguyên liệu lớn, tay nghề của người lao động thấp nên chất lượng sản phẩm không cao, khả năng cạnh tranh kém, rất khó được các nhà đầu tư nước ngoài chấp nhận và cũng do không đảm bảo cung ứng các nguyên liệu, phụ kiện trong nước nên bỏ lỡ nhiều cơ hội đầu tư của doanh nghiệp nước ngoài; chính sách không nhất quán cũng là một hạn chế làm giảm ưu đãi đối với các

doanh nghiệp điện tử. Ví dụ, máy tính thương hiệu Việt Nam nằm trong Chương trình Cơ khí trọng điểm, nhưng do Bộ Tài chính quy định tỷ lệ nội địa hóa không hợp lý nên không một đơn vị sản xuất - lắp ráp máy vi tính nào tại Việt Nam được hưởng chế độ thuế ưu đãi.

CƠ HỘI ĐỂ NGÀNH ĐIỆN TỬ VIỆT NAM PHÁT TRIỂN

Tại Diễn đàn Điện tử thế giới (WEF) 18, các chuyên gia cho biết nhu cầu tiêu dùng sản phẩm điện tử trên thị trường thế giới trong những năm tới vẫn rất cao, sẽ hướng tới các dòng sản phẩm thông minh, mang nhiều tiện ích và thân thiện với môi trường. Việc các tập đoàn, tổng công ty lớn chuyển hướng đi sâu vào chuyên môn hóa các sản phẩm đã hình thành chuỗi hệ thống trên toàn cầu, đã tạo sự liên kết chặt chẽ giữa doanh nghiệp ở các quốc gia. Phát biểu tại Hội nghị, đồng chí Nguyễn Thiện Nhân - Ủy viên Bộ Chính trị, Phó Thủ tướng Chính phủ đã nhấn mạnh, Việt Nam là nước đi sau nhiều nước trên thế giới trong việc phát triển ngành Công nghiệp Điện tử và

công nghệ thông tin, nên việc WEF 18 được tổ chức tại Việt Nam là cơ hội thuận lợi để các doanh nghiệp điện tử, công nghệ thông tin Việt Nam nắm bắt thông tin, tăng cường kết nối và mở rộng hợp tác với các doanh nghiệp hàng đầu thế giới. Bên cạnh đó, sự kiện này cũng giúp Việt Nam học hỏi và chuẩn bị các điều kiện tốt nhất về cơ sở hạ tầng, chính sách hỗ trợ và nguồn nhân lực chất lượng cao nhằm thu hút đầu tư nước ngoài vào phát triển ngành Điện tử, khoa học công nghệ cao. Ông Gary Shapiro - Chủ tịch Hiệp hội Điện tử tiêu dùng Mỹ (CEA) khẳng định, Việt Nam đang có tầm nhìn chiến lược về điện tử công nghệ và doanh nghiệp Mỹ thực sự mong muốn thành lập các công ty đa quốc gia tại Việt Nam, nhằm tập trung đầu tư sản xuất các sản phẩm có hàm lượng công nghệ cao như máy tính bảng, máy tính điện tử, TV màn hình lớn, các thiết bị kết nối với máy tính, thiết bị kết nối di động với ô tô.

Từ khi Việt Nam ra nhập là thành viên của WEF (năm 2009), đã tạo cho các doanh nghiệp ngành Điện tử Việt Nam có cơ hội phát triển về nhiều mặt. Với các nội dung chính của WEF là: Thảo luận những vấn đề mà các hiệp hội trong ngành hàng trên thế giới cùng quan tâm; trao đổi thông tin về thị trường và công nghệ; liên kết các hiệp hội trong ngành hàng vì lợi ích chung và trợ giúp lẫn nhau để thúc đẩy ngành hàng ngày càng lớn mạnh, thì các doanh nghiệp ngành Điện tử Việt Nam luôn được chủ động nghiên cứu, xây dựng các định hướng kinh doanh một cách an toàn, phù hợp cũng như đem lại lợi ích cao cho xã hội, bởi được tham gia chuỗi liên kết có tính hệ thống chặt chẽ với các tập đoàn, tổng công ty lớn trên thế giới. Và khi đã vào sân chơi với những tín hiệu tích cực, chẳng bao lâu nữa, các doanh nghiệp ngành Điện tử Việt Nam sẽ tìm được vị trí vững vàng trên thương trường. ❖

